

Besvarelse

Undervisningsministeren (Ole Vig Jensen):

Lad mig først få lov til at udtrykke min tilfredshed over, at der er taget initiativ til denne forespørgselsdebat, hvor vi får lejlighed til en mere grundig debat af det egentlige indhold af lovforslag nr. L 268 om stop for tilskud til bl.a. Tvindimperiet og dets skoler.

Det enkle i denne sag er, at Folketinget skal tage stilling til, om Tvindimperiets skoler og eventuelle andre fremtidige skolekoncerner skal afskæres fra statsstøtte, eller om Folketinget vil acceptere koncerndannelse i medfør af loven om frie skoler og dermed give dem adgang til fremover at opnå statslig støtte på lige fod med selvstændige frie skoler. Min egen holdning er klar: Jeg mener ikke, at koncerner hører til i friskoleverdenen, hverken Tvindkoncernen eller andre, og jeg har da også fået det klare indtryk, at der er et meget stort flertal i Folketinget for at stoppe tilskuddet til Tvinds skolekoncern. Det komplekse i sagen er, hvordan vi skal nå dette mål, og det vil jeg komme ind på lidt senere.

Lad mig begynde med det mere enkle: Udviklingen inden for Skolesamvirket Tvind har tydeligt vist, at statsstøtte til koncerndannelse bør stoppes. Det er vigtigt at holde sig for øje, at Tvindskolerne og deres komplekse forhold må betragtes under ét, der må en helhedsvurdering til. Alle skolerne indgår i den samlede koncern, og derfor må alle skoler også vurderes samlet.

Ud over de klare overtrædelser, som er dokumenteret, er skolernes praksis i sin helhed usædvanlig og i strid med lovens ånd og mening. Når ministeriet gennem årene har påtalt kritisable forhold, har skolerne altid gjort meget ud af at forklare sig og love, at de nok skal gøre, som ministeriet har krævet. Men nu har de seneste undersøgelser altså afdækket, at skolerne har sagt ét, men i virkeligheden gjort noget andet. Rigsrevisionens undersøgelse af 9 Tvindskoler og Undervisningsministeriets undersøgelse af revisionsfirmaet Deloitte og Touche og af yderligere 18 skoler bekræfter og underbygger min opfattelse af Tvindskolerne.

Undersøgelserne har konkluderet følgende: At skolerne ikke fungerer som frie, selvejende institutioner, men er underkastet en omfattende centraløkonomisk styring med mange muligheder for udbytning af de enkelte skoler; at skolerne systematisk og ensartet fortolker og hermed omgår tilskudsbestemmelserne med det formål

at maksimere det statslige tilskud til skolerne; at skolerne som følge af den centrale styring ikke udviser skyldige økonomiske hensyn, herunder formentlig tilsidesætter elevernes interesser til fordel for uvedkommende formål; at elevernes arbejdskraft anvendes til uvedkommende formål; at skolerne unddrager sig kontrol gennem lemfældig revision, og at der foreligger indier for betydelige efterrationaliseringer i skolernes dokumentation for tilskudsgrundlaget.

Poul Jørgensen udtaler sig stadig som talsmand for skolerne, og vi får store mængder af Tvindbreve, som bærer præg af at være organiseret og bygget over samme læst. Skolerne møder op med redegørelser og argumentation, i langt mindre grad dokumentation, der igen er opbygget ens og indeholder de samme elementer.

Hvordan skulle man med denne erfaring som ballast kunne nære tillid til, at skolerne virkelig kan og vil opløse deres centralt styrede koncerndannelse? Hvordan skulle jeg kunne tro på, at de nu pludselig bliver deres egne herrer, træffer egne beslutninger og varetager deres egen økonomi? Jeg tror det ikke. Min tillid til imperiets skoledrift er oprugt, og ikke kun min egen tillid er borte. Statsrevisorerne har så udtrykkeligt, som tænkes kan, givet udtryk for deres opfattelse af Tvindimperiet, bl.a. at skolesamvirket er en centralt styret og – som det siges – udspekuleret udnyttelse af offentlige tilskud, og at det demokratiske grundlag for de frie, uafhængige skoler er gennemhullet af Tvindimperiets mangel på habilitet og selvstændighed i forhold til den ansvarsvaretagelse, som lovgivningen forudsætter.

Sådan en kritik kan jeg ikke kun lytte til. Jeg er forpligtet til at iværksætte effektive foranstaltninger, og senest omkring den 1. september skal jeg stå til regnskab over for Folketingets statsrevisorer og bevise, at der nu er styr på Tvindskolekoncernen.

Også mange folketingsmedlemmer har udtrykt deres manglende tillid til Tvindskolerne. Et flertal i Tinget har allerede tilkendegivet støtte til lovforslaget og dets stop for tilskud til Tvindkoncernens skoler, og jeg vil selvfølgelig ikke sidde Folketingets ønske om snarest muligt at stoppe den fremtidige statslige finansiering af Tvindimperiet overhørig.

Op nu kommer vi så til det komplicerede i denne sag: Hvordan får vi stoppet overførslen af statsmidler fra skolerne til Tvindkoncernen? Ved udformningen af de gældende love for frie